

det Slags, at de skulde kunne vække nogen absolut Modstand fra min Side, men jeg vil dog sige, at jo mere Vægt man lægger paa Fæstevangen, og jo mere berettiget man anser sig til i Genhold til den at afkræve Gods-eierne indtil $\frac{1}{4}$ af deres Eiendomme, desto mindre skal man svække Virkningen deraf ved at stille Ændringsforslag som disse, hvorved man tydelig tilljendegiver, at man dog ikke anser det for at være af nogen særdeles Værdi. Jeg kan forstaa, at det er nødvendigt at tage Bestemmelser i denne Sag overfor Misbrug, og derfor ville ærede Medlemmer ogsaa have set, at jeg i første Stykke af § 10 selv har foreslaaet, at Fæstet skal have været i 3 Aar, forinden Dphøret af Fæstevangen indtræder; det har aabenbart været i den Hensigt derved at imødekomme en Belymring, som af og til er yttret her, at en Godseier kunde fæste bort til et af sine Børn eller til en anden Person, som stod i Forhold til ham, for Dagen efter, at han havde fæstet Stedet bort, at lade Fæstevangens Dphør indtræde efter Loven. Jeg tror, at der er tilstrækkelig sørget for, at saadanne Misbrug ikke kunne ske, derved at der er sat den Grænse, at Besiddelsen forinden har været i 3 Aar. — Det staar endnu tilbage for mig at udtale mig om Ændringsforslaget under Nr. 31, som er stillet af et Mindretal i Udvalget. Jeg skal sige, at det ikke har nogen Banfæstlighed for mig at modtage dette Forslag. Jeg tror ikke, det vil være forbundet med særdeles Banfæstlighed at skaffe tilstede, hvad der her fordres, og jeg kan selvfølgelig kun ønske, at der gives Anledning til, at autentiske Data om Fremgangen af Fæstevæsenets Dvergang komme til foreligge for Offentligheden.

Hindenburg: Det blev sagt, da nærværende Lovforslag blev forelagt, at det gik en anden Vej end det forrige Fæsteafsløsningslovforslag, som forelagdes ifjor, og navnlig er det blevet sagt om dette Lovforslag, at det holdt sig i et andet Spor end det tidligere, idet det tilfigter en Udvikling eller, som det kaldes, en Forbedring af Fæstevæsenet, medens det andet Forslag gik ud paa at foretage en Ævangsafsløsning. Den Modspætning, som saa-

ledes er paastaet at finde Sted mellem disse to Lovforslag, er efter min Mening ikke i Virkeligheden tilstede, og det er heller ikke rigtigt, naar det siges, at dette Lovforslag holder sig i det gamle Spor. Det er meget klart, naar man gennemgaar alle de Lovbestemmelser, vi have om Fæstevæsenet, at de, saa mange de ere, og saamange Indskrænkninger, der er paalagt Godseierne, samtlige kun gaa ud paa at bestemme Brugsmaa den og sige, paa hvilken Maa de Eiendommen skal gives i Brug, men paa ingen Maa de tillægge andre Personer Raadighed over Godset. Altsaa det, som væsentlig bestemmer en Eiendoms Værdi, nemlig den Konkurrence, der finder Sted, naar Eiendommen skal sælges eller gives til Brug, denne allervæsentligste Faktor for Bestemmelsen af Eiendommens Værdi er bestandig bleven bibeholdt i alle de Love, vi have til Dato, men først bleven forladt ved nærværende Lovforslag, og derfor mener jeg, at man i Virkeligheden kan sige, som den ærede Minister har sagt, at dette Lovforslag gaar ud paa at tillægge Fæstefamilierne en Medieidomsret i Fæstegodset, som de ingenfinde tidligere have haft. Lovforslaget er, om jeg saa maa udtrykke mig, den første Del af en Ævangslov. Naar det først er skaffet tilveie, som indeholdes i nærværende Lovforslag, saa falder en Ævangslov ganske af sig selv, idet man saa har faaet det reilige Grundlag, man hidtil har savnet, nemlig Fæsternes Medieidomsret. Det er efter min Mening en Expropriationslov, her foreligger, og ærede Medlemmer ville se, at man kan expropriere paa dobbelt Maa de, enten ved lige ud at sige: denne Eiendom tage vi fra Eieren, men vi give ham da det, der er Eiendommens Værdi, eller selvfølgelig ogsaa ved successive, lidt efter lidt, at berøve Eieren den ene Berettigelse over hans Eiendom efter den anden og lægge disse Rettigheder over paa andre Personer. Det er meget klart, at, naar man gaar ind paa denne Vej, lidt efter lidt at tage Raadighederne fra Eieren og henlægge dem til Andre, blive lidt efter lidt disse andre Personer Eiere og faa den Eiendomsret, som er berøvet den Første. Det er den Vej, dette Lovforslag gaar ud paa, og derfor forekommer det mig, at det er uden Sammenlig-